

اندیشیدن سرچشمه کسب آگاهی است

یکسانی نمی‌رسند و اگرچه ممکن است معنای مشترکی را درک کنند، الزاماً همه افرادی که کتاب‌های مشترکی می‌خوانند معنای یکسانی برای زندگی شخصی‌شان از آنچه خوانده‌اند استنباط نمی‌کنند. آنچه مسلم است این است که زندگی در دنیای سراسر بحران و مخاطره کنونی بدون اندیشه‌ورزی امری غیرعقلانی است زیرا اندیشه‌ورزی در مهارت تاب‌آوری و حل مسئله کلید طلایی محسوب می‌شود. مسیر اندیشه‌ورزی از مطالعه می‌گذرد. با توجه به تغییرات سریع فناوری، کافی است به مطالعه متعهد باقی بمانید. دیگر اینکه کتاب چاپی بخوانید یا کتاب صوتی یا پادکست بشنوید تفاوت چندانی ندارد. به این نکته توجه داشته باشید که همان اندازه که برای نوع غذایی که مصرف می‌کنید و لباسی که می‌پوشید حساسیت به خرج می‌دهید، درباره نوع کتابی نیز که قرار است بخوانید حساس باشید. آنچه به ذهنتان وارد می‌کنید بر معنایی که تولیدکننده انگیزه‌های شما برای زندگی است اثر می‌گذارد. زمان‌های خوب می‌توانند درس‌های بسیاری از زندگی روزمره را پیش روی شما قرار دهند و ذهن شما را به سوی اندیشیدن سوق دهند. به‌ویژه اگر مادر هستید یا تصمیم دارید مادر شوید، به این مهم توجه داشته باشید که آنچه برای مطالعه انتخاب می‌کنید و چگونه که می‌اندیشید، بر فرزندان‌تان نیز اثرگذار است. شما الگوی چگونگی اندیشیدن یک نسل خواهید بود. حتی اگر فرزندان ارشد یک خانواده باشید یا برادر یا خواهر بزرگ‌تر، بر شیوه مطالعه و سبک زندگی فرزندان پس از خود اثرگذار هستید. بخواهید یا نخواهید کوچک‌ترها به سبک زندگی شما و آنگونه که می‌اندیشید می‌اندیشند.

چه کتاب مسیر آموختن است، چگونه اندیشیدن امری منحصر به فرد است به این صورت که اندیشه‌ورز شدن و اندیشیدن درباره آموخته‌ها امری است انتخابی. یعنی شما گزینش می‌کنید که از کتابی که خوانده‌اید یا رسانه‌ای که در اختیار دارید چه مطالبی و تا چه اندازه‌ای را بپذیرید و آیا برای بهبود بخشی به زندگی‌تان از آموخته‌ها استفاده کنید یا خیر. پس صرفاً خواندن به معنی اندیشیدن نیست. اندیشیدن و انسانی اندیشه‌ورز شدن به عوامل متعددی از جمله ویژگی‌های والدینی که شما را پرورش داده‌اند و محیطی که در آن زندگی کرده‌اید و امکانات و محدودیت‌هایتان بستگی دارد. با وجود این، آنچه مسلم است این است که اندیشیدن اولین ابزار تولید معنا در ذهن شماست، همان معنایی که برانگیزاننده نیروی حرکت شما از «بودن» به سمت «شدن» است، از صرفاً موجود بودن به سوی انسان شدن.

➤ اندیشه‌ورزی کلید تاب‌آوری در بحران‌های زندگی است

اندیشه‌ورزی حاصل آشنایی با افکار متنوع و تفاوت‌های موجود در بینش‌های متفاوت به زندگی است. اگرچه این آشنایی غالباً با مطالعه کتاب‌ها که ارزان‌ترین ابزار انتقال اندیشه‌ها هستند ممکن می‌شود، خواندن کتاب‌ها به تنهایی موجب شکل‌گیری بینش شما به زندگی نمی‌شود. پیشینه فکری شما که از کودکی و از خانواده شکل گرفته است در نحوه نگاه شما به کتاب‌ها، انتخاب موضوع کتاب‌هایی که به خواندن آن‌ها تمایل دارید و حتی نتیجه‌ای که از خواندن یک کتاب می‌گیرید اثرگذارند. به همین دلیل، افراد مختلف از خواندن یک کتاب به نتیجه‌های

هفته کتاب‌خوانی را پشت سر گذاشته‌ایم.

زندگی را بدون کتاب تصور کنید. بدون خواندن، نوشتن، بدون سواد و بدون آگاهی، آیا نوری وجود خواهد داشت؟ شما که هر روز زندگی‌تان را با زندگی می‌کنید و هر صبح با نقش مادر، همسر، دختر، خواهر از خواب برمی‌خیزید و به دنبال رسیدن به هدف‌هایتان پاشنه کفش‌های همتان را بالا می‌کشید، اولین بار چگونه با دنیای سوادآموزی آشنا شدید؟ سوادآموزی که دروازه برقراری ارتباط با دنیای امروز است. آیا می‌توانید خودتان را در جهانی تهی از کتاب، سواد و آموزش تصور کنید؟ آیا نسل مادری را که سواد نداشتند و اندیشیدن نیاموخته بودند با نسل مادری که با کتاب خو گرفتند و در مسیر دانایی گام برداشتند از نظر موفقیت در پرورش فرزندان خردمند و خردورز یکسان می‌دانید؟ کتاب به عنوان ابزاری اندیشه‌ساز و جهت‌دهنده به ثبات یا تغییر مسیرهای اندیشه‌ورزی، ابزاری برای جهت دادن ذهن شما در مسیر ساختن معناهای متفاوتی برای زندگی‌تان، همان معناهایی که سبب شکل‌گیری اهداف متفاوت در ذهن شما می‌شوند و انگیزه دستیابی به همین اهداف، شما را هر روز با طلوع خورشید به فعالیت در مسیر «شدن» وامی‌دارد. تاریخ اجتماعی زنان می‌گوید: کتاب ابزار انتقال دانش و دانش همان کلید گشایش درهای جامعه به روی حضور اجتماعی زنان در زندگی روزمره است.

دکتر مهتاب علی‌نژاد
جامعه‌شناس

➤ مسیر از «بودن» تا «شدن» آغشته به اندیشیدن و آموختن است

انسان در ابتدا «بودن» را تجربه می‌کند، بودن در هستی که از طریق تولد ممکن می‌شود. انسان به دنیا می‌آید بر اساس ویژگی‌های فیزیولوژیکش به عنوان یک مرد یا یک زن. پس از به دنیا آمدن و «بودن» در جهان، از طریق زندگی در جمع و اجتماعی شدن در جامعه، به سوی «شدن» هدایت و راهنمایی می‌شود. برای نمونه، فردی که در گروه جنس زن متولد شده است، با هنجارهای اجتماعی به سوی جنسیت زنانه سوق داده می‌شود. یعنی یاد می‌گیرد چه رفتارهایی داشته باشد

تا یک زن بشود، چه مسیری را برود تا یک پرستار بشود یا چگونه می‌تواند یک انسان موفق و شریف بشود. همه این «شدن»‌ها از سوی جامعه و تلاش فردی آش ممکن می‌شود. حتی این را که باید تلاش کند جامعه به او می‌آموزد، از طریق خانواده و محیط‌های آموزشی و حتی زیستن روزمره در میان مردم. همه نهاد‌های اجتماعی مثل خانواده و مدرسه با استفاده از فرهنگ و ابزارهای آموزشی مانند کتاب، در مسیر «شدن» به او مشاوره و حمایت می‌دهند. کتاب به عنوان ابزار اصلی مکتوب در طول تاریخ اجتماعی انسان برای انتقال اندیشه‌ها و اطلاعات بوده است. اگر